

заstraшивања. Али шта пак значе они на којима ђаво свира гитару, или обнажене жене јашу на јарцима и магарцима у наступу оргазма и сладострашћа? [105], [13]. Какво значење су имали камени мајмуни у разузданом плесу с отвореним еротским набојем. Такве су, на пример, камене скулптуре на капителима катедрале у Магдебургу [13, 664, сл. 115]. Ево на пример барелефа с непристојним сценама на своду портала познате цркве Notre Dame de Paris из XII в. [13, 664]. Цео низ барелефа: обнажене жене у односима с магарцима и јарцима и једна с другом, клупко људских тела сплетених у наступу сладострашћа, ђаволи и врагови љубавним активностима забављају парохијане и парохијанке. Те сцене су урађене савесно (умесно је подсетити се врло развијеног светог еротског религијског култа у Индији, тесно повезаног с религијом; неки храмови у Индији су од врха до дна испуњени префињеном еротском скулптуром). Шта означава скулптура изложена публици на порталу цркве у Ploermel-уS, што приказује жену која вуче за нос свога мужа у ноћној капи, и сама се при том осмежује [13, 665, сл. 119]?

Шанфлери, који наводи те (и друге) цртеже и скулптуре, не одговара јасно на сва та питања. Али значење, на пример последње скулптуре, је јасно: "Тај цртеж је очигледно био, не неумесна карикатура, него сасвим умесна фирма на легализованој кући за љубавне састанке удатих жена (у храму - А.Ф.)" [12, 666].

У [13] се наводе аргументи у прилог тезе да су првобитни хришћански храмови спајали у себи како одлике места за богослужења, познатог нам из касније хришћанске литературе, тако и одлике јавне куће, тесно повезиване с црквом у првим стадијумима њеног развоја због бахусности и оргијастичности хришћанског култа (уп. с неким еротским формама индијског култа). После одвајања јавне куће од цркве (у Индији је, на пример, то јединство понегде постојало још и у XIX в.), она се претворила у полулегалну установу савременог типа. Сви такви призори на зидовима и над улазима у храмове могли су смислено настати и постојати док су ти храмови служили, не као места за богоугодна размишљања (у савременом смислу и схватању), него као куће весеља у част веселих античких богова с еротском нијансом (в. класични грчки антички пантеон), а сам причесни пехар је служио такође и за оргије.

У археологији средњовековног Рима добро је познато [41] да су практично све римске хришћанске цркве саграђене наводно "на развалинама" паганских храмова, при чему су ти "претходни пагански споменици" имали приближно исту намену, па чак и назив, као и хришћански "каснији" храмови. На пример, црква св. Дионисија саграђена је наводно на месту "паганског Дионисовог храма" итд. Велики списак таквих идентификација в. у [14]. С нашег становишта и овде се показује један те исти механизам: погласивши своју недавну бахусовску прошлост "погрешном" (због ових или оних објективних разлога), хришћанска црква, прелазећи у нову евангелистичку фазу (у X-XI в.), једноставно је преименовала своје раније паганско-бахусовске храмове, проглашавајући раније бахусовске богове новим евангелистичким свецима (чак понекад и не мењајући им имена).